

Projekcja filmu dokumentalnego o Błkitnej Armii – Gdynia, 7 lutego 2019

Prezes IPN dr Jarosław Szarek i prezydent Gdyni Wojciech Szczurek zapraszają na uroczysty pokaz filmu dokumentalnego „Z wycieczki Stowarzyszenia Weteranów do Polski”. Jest to fragment naszej historii związany z hallerczykami.

Projekcja odbędzie się w Gdynskim Centrum Filmowym, Plac Grunwaldzki 2, 7 lutego 2019 r. o godz. 18.00.

Po pokazie filmu dyskusja panelowa z udziałem Wojciecha Szczurka, prezydenta Gdyni, dr Jarosława Szarka, prezesa IPN, prof. dr hab. Mirosława Golona, dyrektora Oddziału IPN w Gdańsku oraz Roberta Chrzanowskiego (OAIPN w Gdańsku). Rozmowę poprowadzi prof. Mirosław Golon.

Projekcji towarzyszy będzie także prezentacja, przygotowanej przez IPN Gdańsk [wystawy „Należymy stworzyć niepodległe państwo polskie \(...\) z wolnym dostępnym do morza” . Powrót Pomorza i Kujaw do Polski 1918-1920](#)” Członkami wystawy są sylwetki Ojców Niepodległości Pomorza i Kujaw m.in. Stefan Łaszewski, Otton Steinborn, Jan Biziel, Jan Maciaszek, kpt. Paweł Cymys, dr Józef Wybicki, Antoni Abraham, Stefan Hazuka, Tomasz Rogala, ks. Józef Wrycza, płk Wojciech Józef Gromaczyński.

Zrealizowany w 1927 r. film z wycieczki Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce (SWAP), jest zapisem odwiedzin Ojczyzny przez kombatanatów, ochotników z amerykańskiej Polonii do „Błkitnej Armii” gen. Józefa Hallera, sformowanej we Francji od 1917 r.

Na filmie możemy zobaczyć unikatowe obrazy miast Polski, m.in. Gdyni, Poznania, Krakowa, Lwowa, Wilna, Łodzi i Warszawy, zarejestrowane 9 lat po odzyskaniu niepodległości.

Stowarzyszenie Weteranów Armii Polskiej w Ameryce (SWAP) zostało powołane do życia w maju 1921 r. w Cleveland jako organizacja samopomocowa weteranów - byłych żołnierzy Armii

Polskiej we Francji (tzw. Błkitnej Armii).

Odnalezione w archiwum SWAP w USA porwane fragmenty taśmy wiatłoczułej, zostały połączone i przeegrane na nośnik cyfrowy. Premiera filmu odbyła się 17 listopada 2011 r. w Konsulacie RP w Nowym Jorku.

Prawną opieką nad Archiwum Zarządu Głównego SWAP sprawuje adiutant generalny Stowarzyszenia Marek Chrościelewski. Informacji naukowej o zasobie udziela dr Teofil Lachowicz.

W 2018 r., w ramach umowy pomiędzy SWAP a Archiwum IPN, Instytut pozyskał do zasobu kopie filmu. Konserwację i restaurację materiału przeprowadzono w pracowniach Filmoteki Narodowej – Instytutu Audiowizualnego przy współpracy pracowników IPN.

Polska „repremiera” filmu miała miejsce 10 grudnia 2018 r. w kinie „Iluzjon” w Warszawie.

Projekcja filmu dokumentalnego „Z wycieczki Stowarzyszenia Weteranów do Polski” – Gdynia, 7 lutego 2019 r. w Gdynskim Centrum Filmowym, Plac Grunwaldzki 2, 7 lutego 2019 r. o godz. 18.00.

Na ekspozycji poruszone zostały następujące kwestie: geneza odrodzenia Rzeczypospolitej, walka o granice, działalność niemieckiej ochotniczej organizacji paramilitarnej Grenzschutz Ost (Straż Graniczna Wschód), powstanie wielkopolskie, powrót Pomorza i Kujaw Zachodnich do Polski, Załubiny Polski z morzem, spory na zachodnim pograniczu, plebiscyt na Powiśle, wojna polsko-bolszewicka.

Ciekawości wystawy sylwetki Ojców Niepodległości Pomorza i Kujaw m.in. Stefan Łaszewski, Otton Steinborn, Jan Biziel, Jan Maciaszek, kpt. Paweł Cymś, dr Józef Wybicki, Antoni Abraham, Stefan Hazuka, Tomasz Rogala, ks. Józef Wrycza, płk Wojciech Józef Gromaczyński.

ASG